

PARAULES DE VIDA

Mans Unides contra la fam en el món

Aquest diumenge, com tots els anys al començament de febrer, l'organització catòlica *Mans Unides* ens convida a reflexionar sobre el problema de la fam en el món i sumar-nos a la seua lluita per eradicar aquest fenomen que contradiu els més elementals principis de la dignitat de l'ésser humà. Actualment hi ha 81 milions de persones que no tenen el necessari per a subsistir. La fam i les guerres que ocasionen tantes morts d'inno-cents, que es podrien evitar si tots actuàrem inspirats pels principis de la justícia social, són els signes més evidents de lo lluny que està la humanitat del projecte de Déu sobre ella.

Mans Unides, per combatre la fam, vol que ens conscienciem de les causes que la provoquen i lluitem contra elles. Per això cada any ens ofereix uns materials de reflexió que ens ajuden a adonar-nos de la complexitat de les situacions que causen aquest problema i com certs comportaments quotidians nostres poden contribuir a agreujar-lo. Concretament enguany el tema de la campanya constitueix una invitació a combatre la fam en el món mitjançant el respecte al medi ambient. La lluita contra la fam, contra les seues causes i conseqüències, no pot donar-se sense un medi ambient adequat i una casa comuna habitable per a tots.

«Qui més pateix el maltractament al planeta no ets tu. Col·labora». Les qüestions relatives a l'ecologia ens preocupen a tots. Sabem que està en joc el futur de la humanitat. Però en la nostra societat del benestar aquesta preocupació amaga moltes vegades una mica d'egoisme: pensem únicament en nosaltres mateixos, en

el manteniment del nostre nivell de vida, i no tenim en compte que els primers que pateixen les conseqüències d'un ús abusiu dels recursos naturals que únicament pretén l'enriquiment dels qui més tenen, no som nosaltres. El papa Francesc, en l'encíclica *Laudato si'* ens ha recordat que «són els pobres els que estan pagant el preu més alt per la devastació del medi ambient». No podem ignorar, per exemple, que cada dia moren 18.000 persones per causes relacionades amb la contaminació, o el fenomen de les migracions per causes relacionades amb el medi ambient (esgotament de recursos, canvi climàtic, desforestació, interessos de les grans empreses, etc...).

La campanya d'enguany ens convida a reflexionar sobre la relació que existeix entre la fam

que tants éssers humans pateixen i l'ús irresponsable dels béns de la naturalesa; ens informa de les iniciatives que promou *Mans Unides* (suport a xicotets agricultors des d'una perspectiva agroecològica), i ens proposa una sèrie d'accions tendents a combatre les conseqüències de l'ús abusiu dels recursos naturals, com el suport als emigrants mediambientals, educació per a crear consciència ecològica i la necessitat de fomentar canvis en estils de vida i de consum per a contrarrestar la cultura del descart. Us convido a recolzar aquestes propostes que, sens dubte, ajuden a evitar sofriments en tantes persones que viuen en situació de pobresa.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

APUNTS PER A L'ANÀLISI

L'Església que salva el món

La fe cristiana confessa que Déu estima la humanitat i li ofereix la seva salvació en el seu Fill, Jesucrist. Aquesta salvació consisteix en una nova manera de viure segons l'Esperit que el Senyor ens envia, una nova vida de fe i d'amor, d'alegria, d'esperança, de llibertat. Aquesta nova vida, viscuda ara de manera parcial en la lluita i l'esforç, esperem viure-la de manera plena en l'eternitat amb Déu.

La vida nova en l'Esperit no la vivim només individualment sinó també comunitàriament. De fet,

els humans som animals socials. La humanitat no és només la suma dels individus, sinó que vivim la nostra vida humana en grups: famílies, pobles, nacions, grups lingüístics, cultures... També la salvació de Déu ens eleva a una vida nova comunitàriament. És l'Església.

Les comunitats cristianes estem cridades a viure comunitàriament l'Esperit de l'Evangelí de Jesús en cada poble, grup lingüístic, cultura. L'Església no és només la mediadora del do de Déu, és també la seva realització inicial, viscuda en cada cul-

tura, poble i nació. Comunitats a la Xina, al Camerun, a Suècia, a Colòmbia, a l'Egipte, a Catalunya... Aquestes comunitats cristianes, tan diverses, tan allunyades, estan cridades a viure com a germanes en la pau, la preocupació mútua, el servei, la justícia, la comunió; en un món que té sempre el perill de l'allunyament, la guerra i l'exclusió.

És així com l'Església salva el món.

Mn. Gaspar Mora
Professor emèrit de la FTC

PALABRAS DE VIDA

Manos Unidas contra el hambre en el mundo

Este domingo, como todos los años al comienzo de febrero, la organización católica *Manos Unidas* nos invita a reflexionar sobre el problema del hambre en el mundo y sumarnos a su lucha para erradicar este fenómeno que contradice los más elementales principios de la dignidad del ser humano. Actualmente hay 81 millones de personas que no tienen lo necesario para subsistir. El hambre y las guerras que ocasionan tantas muertes de inocentes, que se podrían evitar si todos actuásemos inspirados por los principios de la justicia social, son los signos más evidentes de lo lejos que está la humanidad del proyecto de Dios sobre ella.

Manos Unidas, para combatir el hambre, quiere que nos concienciamos de las causas que la provocan y luchemos contra ellas. Por ello cada año nos ofrece unos materiales de reflexión que nos ayudan a caer en la cuenta de la complejidad de las situaciones que causan este problema y cómo ciertos comportamientos cotidianos nuestros pueden contribuir a agravarlo. Concretamente este año el tema de la campaña constituye una invitación a combatir el hambre en el mundo mediante el respeto al medio ambiente. La lucha contra el hambre, contra sus causas y consecuencias, no puede darse sin un medioambiente adecuado y una casa común habitable para todos.

«*Quien más sufre el maltrato al planeta no eres tú. Colabora*». Las cuestiones relativas a la ecología nos preocupan a todos. Sabemos que está en juego el futuro de la humanidad. Pero en nuestra sociedad del bienestar esta preocupación encierra muchas veces algo de egoísmo: pensamos únicamente en nosotros mismos, en el mantenimiento de nuestro nivel de vida, y no tenemos en cuenta que los primeros que sufren las consecuencias de un uso abusivo de los recursos naturales que únicamente pretende el enriquecimiento de quienes más tienen, no somos nosotros. El papa Francisco, en la encíclica *Laudato si'* nos ha recordado que «son los pobres los que están pagando el precio más alto por la devastación del medio ambiente». No podemos ignorar, por ejemplo, que cada día mueren 18.000 personas por causas relacionadas con la contaminación, o el fenómeno de las migraciones por causas relacionadas con el medioambiente (agotamiento de recursos, cambio climático, deforestación, intereses de las grandes empresas, etc...).

La campaña de este año nos invita a reflexionar sobre la relación que existe entre el hambre que tantos seres humanos sufren y el uso irresponsable de los bienes de la naturaleza, nos informa de las iniciativas que promueve *Manos Unidas* (apoyo a pequeños agricultores desde una perspectiva agroecológica), y nos propone una serie de acciones tendentes a combatir las consecuencias del uso abusivo de los recursos naturales, como el apoyo a los migrantes medioambientales, educación para crear conciencia ecológica y la necesidad de fomentar cambios en estilos de vida y de consumo para contrarrestar la cultura del descarte. Os invito a apoyar estas propuestas que, sin duda, ayudan a evitar sufrimientos en tantas personas que viven en situación de pobreza.

† **Enrique Benavent Vidal**
Obispo de Tortosa

Acció Catòlica General. Trobada de joves

La trobada a l'Alberg Sant Enric d'Ossó els dies 5-7 de desembre estava destinada a joves ja confirmats que han fet opció per continuar reu-

nint-se setmanalment i integrar-se en les seves comunitats parroquials.

Van ser 32 joves de les parròquies d'Alcanar, la Ràpita, Jesús

i Maria i Sant Pere, de Benicarló. El treball va consistir en la presentació de la Revisió de Vida com a dinàmica per a les reunions (Veure, Jutjar i Actuar). Aprendre a anar per la vida amb els ulls ben oberts, atents a les constants interpel·lacions de Déu. Cal destacar la xerrada de Mn. Josep Lluís Arín Roig «Reportatge periodístic a Jesús de Natzaret», que tant va agradar.

Javi, un dels participants, comparteix la seva valoració: «Aquests dies ens hem retrobat amb bons amics amb els que ens sentim a gust i també n'hem conegut de nous. Hem avançat en el camí de la fe aprofundint més en la nostra vida. Ens ha ajudat a viure més moments i espais per trobar-nos amb Déu.»

Acció Catòlica General
Sector joves

Les diferents realitats laicals de la diòcesi feliciten el Nadal al Sr. Bisbe

El divendres 20 de desembre, un bon nombre de laics representants de les diferents delegacions, moviments, associacions i institucions de la diòcesi, com tots els anys, ens vam aplegar a la sala gòtica del Palau Episcopal per felicitar el Nadal al Sr. Bisbe. Hi eren presents l'Il·lm. Sr. Vicari general, Mn. José Luis Arín i Mn. Rafel Prades.

El Sr. Vicari general presentà els assistents com a forces vives de la diòcesi. Ens trobàvem reunits representants de les diferents realitats eclesials diocesanes: Moviment de Vida Creixent, Apostolat laical, religioses de la Companyia de Santa Teresa i de Nostra Senyora de la Consolació, Càritas Diocesana, Agrupació de Confraries de Setmana Santa,

Moviment de Vida Creixent, Apostolat de l'Oració, Visita domiciliària de la Sagrada Família, FRATER...

El bisbe Enrique ens adreçà unes paraules, que va acabar

amb l'agraïment pel que fem i demanant al Senyor que ens concedeixi la virtut de l'esperança per seguir treballant.

Maria Joana Querol Beltrán

AGENDA

▶ **Dimecres 12**, Tortosa, patronat, a les 17.30 h,

xerrada de Vida Creixent.

▶ **Diumenge 16**, Catedral, a les 11.30 h, festa diocesana de Lourdes.

«Prepareu els camins al Senyor»

El 22 de desembre es va celebrar el recés d'Advent de la Terra Alta a la parròquia de Gandesa. La trobada, que va aplegar una seixantena de persones, va comptar amb la presència dels mossens de la comarca. A través de la reflexió, la meditació i la pregària volíem preparar els nostres cors perquè estiguessin en disposició d'acollir el Déu fet home, fent cas a la predicació de Joan Baptista.

El recés va començar posant-nos en mans de la Verge Maria, Mare de Déu i mare nostra, qui va dir «sí» a la Paraula i preparà la vinguda del Messies. Tot seguit, Josep Otón va realitzar una xerrada sobre com ens hem de preparar per tal d'acollir la vinguda de Déu a la nostra vida, una arribada sovint inesperada.

Un cop acabada la reflexió, una estona d'adoració eucarística per meditar i oferir la pobresa dels nostres cors al nen Jesús perquè vingui a fer-hi estada. Units a l'Església universal vam fer la pregària de Vespres, lloant i donant gràcies a Déu recitant el Magnificat.

Abans de tornar a les nostres llars vam poder compartir amb els germans, com els pastors, el que havíem vist i sentit durant el recés. Ja estem una mica preparats per poder celebrar el Nadal com cal!

Jordi Osua

25 ANYS CPT

Una experiència marcada pel guiatge de l'Esperit

Inauguració del Concili Provincial Tarraconense, any 1995

Nadal a Corbera d'Ebre

La nit de Nadal enguany a Corbera d'Ebre va ser molt especial. Els nens i nenes de la catequesi parroquial van representar l'Evangelí. Va ser una Missa molt concorreguda amb pares i famílies dels nois i noies. A l'homilia el mossèn va fer referència al valor de celebrar el Nadal, unes festes lligades a les nostres tradicions no són unes simples festes.

Nadal és esperança i alegria per a la humanitat, Déu s'ha fet home, la tendresa de Déu s'ha manifestat en un nen.

Mn. David Arasa

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

10. □ Dilluns [(lit. hores: 1a setm.) 1R 8,1-7.9-13 / SI 131 / Mc 6,53-56]. Santa Escolàstica (s. V-VI), vg., germana de sant Benet; santa Sotera, vg. i mr.; sant Silvà, bisbe.

11. ■ Dimarts [1R 8,22-23.27-30 / SI 83 / Mc 7,1-13]. Mare de Déu de Lourdes, apareguda a la Cova de Masabielle (1858); sant Desideri, bisbe; santa Eloïsa, vg.

12. ■ Dimecres [1R 10,1-10 / SI 36 / Mc 7,14-23]. *Sant Feliu de Llobregat*: ■ Santa Eulàlia, vg. i mr.; sant Gaudenç o Gaudenci, bisbe; sant Damià, soldat mr.; beata Humbelina, viuda.

13. ■ Dijous [1R 11,4-13 / SI 105 / Mc 7,24-30]. Sant Benigne, prev. i mr. (s. III); sant Gregori II, papa (romà, 715-731); santa Maura, mr.; sant Gimer, bisbe; beat Jordà de Saxònia, prev. dominicà; beata Cristina d'Spoleto, verge agustina.

14. □ Divendres [Fets 13,46-49 / SI 116 / Lc 10,1-9]. Sants Ciril, monjo, i Metodi, bisbe, germans grecs (IX), evangelitzadors dels eslaus, patrons d'Europa; sant Valentí, prev. romà i mr. (s. III).

15. ■ Dissabte [1R 12,26-32;13,33-34 / SI 105 / Mc 8,1-10]. Sant Faus-

ti i santa Jovita, germans mrs.; santa Geòrgia, vg.; sant Claudi de Colombière (†1682), prev. jesuïta; sant Joan Baptista de la Concepció, prev. trinitari.

16. ■ Diumenge vinent, VI de durant l'any (litúrgia de les hores: 2a setmana) [Sir 15,15-21 / SI 118 / 1C 2,6-10 / Mt 5,17-37 (o bé, més breu: 5,20-22a.27-28.33-34a.37)]. Sant Onèsim, bisbe; santa Julià, verge i màrtir; sant Honest; beat Joan de Sant Domènec, màrtir; beat Simó de Càscia, prevere agustinià.

Mn. Jordi Orobitg i Huguet és Rector de la parròquia de Sant Martí de Puig-reig, a la diòcesi de Solsona. Per ell, la participació fou un exercici sinodal en un clima de fraternitat i responsabilitat.

Com recorda la seva vivència del Concili?

En primer lloc, com una gràcia de creixement personal. Al mateix temps, fou una experiència eclesial de primer ordre, marcada pel guiatge de l'Esperit que impulsava les esglésies amb seu a Catalunya a intentar respondre els reptes del moment i a voler fer més presents i actualitzats, ara i aquí, els ensenyaments i les intuïcions fonamentals del Concili Vaticà II. Crec poder afirmar que fou un exercici sinodal d'esglésies germanes per fer efectiva la recepció del Concili Vaticà II a casa nostra, en un clima de fraternitat, responsabilitat i llibertat.

Després d'aquests 25 anys, com veu l'Església a Catalunya?

Com sigui que els temps son extremadament canviants i el context vital (cultural, social, polític, econòmic, religiós,...) molt diferent d'aquella segona meitat dels 90, ens cal afinar de nou l'orella i el cor evangelitzador per escoltar l'Esperit i intentar descobrir cap on Aquest vol menar-nos. Febles i fràgils com som, crec que ens cal pregar, pensar, discernir, planificar i actuar, amb els nostres bisbes al capdavant i ben units.

Diumenge V de durant l'any (A)

COMENTARI

Ser llum del món i sal de la terra

Una de les paraules més emprades en el temps de Nadal va ser la paraula «llum». Avui la tornem a trobar referida a nosaltres: *Vosaltres sou la llum del món. Un poble dalt d'una muntanya no es pot amagar. Igualment ha de resplendir la vostra llum davant la gent.* I abans Jesús ha fet servir una altra metàfora: *Vosaltres sou la sal de la terra. Si la sal ha perdut el gust... no serà bona per a res. La llençaran al carrer i que la gent la trepitgi.* Jesús vol que preservem de la corrupció el nostre món com ho fa la sal amb els aliments i al mateix temps que Déu, en contemplar les nostres vides, no les trobi disgustades, sense substància. Aquesta és la tasca dels deixebles de Jesús. Si no som sal, no som bons per a res, no servim per a res; en canvi si som llum *en veure el bé que hem obrat, glorificaran el nostre Pare del cel.* És la diferència entre ser sal i llum o no ser-ne.

I com ho serem? La primera lectura ens dona la resposta: *Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, si algú no té roba, vesteix-lo; no els defugis.* I encara després ens recomana: *Si no intentes de fer caure els altres, ni els assenyales amb el dit pronunciant un malefici, si dones el teu pa als qui passen gana i satisfàs la fam dels indigents s'omplirà de llum la teva foscor, i el teu capvespre serà clar com el migdia.* Si fem tot això llavors serem llum del món i sal de la terra.

I Pau ens diu: *Entre vosaltres no vaig voler saber res més que Jesucrist, i encara clavat a la creu... no us vaig anunciar el misteri de Déu amb el prestigi de l'eloqüència i de la saviesa.* Pau predica no una saviesa humana sinó la de la creu, no vol paraules que s'imposin per la saviesa sinó pel poder de l'Esperit. Quan no ens recolzem en les nostres forces, en el nostre poder, en les nostres qualitats, sinó en la força de la creu, en la feblesa humana, en allò que el món no valora, quan compartim el que tenim amb els nostres germans llavors som sal de la terra i llum del món.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 58,7-10)

Diu el Senyor: «Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, si algú no té roba, vesteix-lo; no els defugis, que són germans teus. Llavors esclatarà en la teva vida una llum com la del martí, i es tancaran a l'instant les teves ferides; tindràs per avantguarda la teva bondat, i per rereguarda, la glòria del Senyor. Quan invoquis el Senyor, ell et respondrà, quan cridis auxili, ell et dirà: «Aquí em tens.» Si no intentes de fer caure els altres, ni els assenyales amb el dit pronunciant un malefici, si dones el teu pa als qui passen gana i satisfàs la fam dels indigents, s'omplirà de llum la teva foscor, i el teu capvespre serà clar com el migdia.»

▶ Salm responsorial (111)

R. *L'home just és llum que apunta en la fosca.*

L'home just, compassiu i benigne, / és llum que apunta en la fosca. / Sortós l'home que presta de bon grat, / que disposa a consciència els seus afers. R.

El just no caurà mai, i deixarà un record inesborrable. / Viu sense por de les males noves, / se sent ferm confiant en el Senyor. R.

Té el cor incommovible, res no tem, / reparteix el que té, ho dona als pobres, / la seva bondat consta per sempre, / pot alçar el front amb dignitat. R.

▶ Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 2,1-5)

Germans, quan vaig venir a vosaltres no us vaig anunciar el misteri de Déu amb el prestigi de l'eloqüència i de la saviesa. Entre vosaltres no vaig voler saber res més que Jesucrist, i encara clavat a la creu. I em vaig presentar davant vostre feble, esporuguit i tremolós. En tot allò que us deia i us predicava no hi entraven paraules que s'imposessin per la seva saviesa, sinó pel poder convincent de l'Esperit, perquè la vostra fe no es fonamentés en la saviesa dels homes, sinó en el poder de Déu.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Mateu (Mt 5,13-16)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Vosaltres sou la sal de la terra. Si la sal ha perdut el gust, amb què la tornarien salada? No serà bona per a res. La llençaran al carrer i que la gent la trepitgi. Vosaltres sou la llum del món. Un poble dalt d'una muntanya no es pot amagar. Tampoc, quan algú encén un llum, no el posa sota una mesura, sinó en un lloc alt, i fa llum a tots els qui són a casa. Igualment ha de resplendir la vostra llum davant la gent. Llavors, en veure el bé que heu obrat, glorificaran el vostre Pare del cel.»

▶ Lectura del libro de Isaías (Is 58,7-10)

Esto dice el Señor:

«Parte tu pan con el hambriento, hospeda a los pobres sin techo, cubre a quien ves desnudo y no te desentendas de los tuyos. Entonces surgirá tu luz como la aurora, enseguida se curarán tus heridas, ante ti marchará la justicia, detrás de ti la gloria del Señor. Entonces clamarás al Señor y te responderá; pedirás ayuda y te dirá: "Aquí estoy".

Cuando alejes de ti la opresión, el dedo acusador y la calumnia, cuando ofrezcas al hambriento de lo tuyo y sacies al alma afligida, brillará tu luz en las tinieblas, tu oscuridad como el mediodía».

▶ Salmo responsorial (111)

R. *El justo brilla en las tinieblas como una luz.*

En las tinieblas brilla como una luz / el que es justo, clemente y compasivo. / Dichoso el que se apiada y presta, / y administra recatamente sus asuntos. R.

Porque jamás vacilará. / El recuerdo del justo será perpetuo. / No temerá las malas noticias, / su corazón está firme en el Señor. R.

Su corazón está seguro, sin temor. / Reparte limosna a los pobres; / su caridad dura por siempre / y alzarà la frente con dignidad. R.

▶ Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Cor 2,1-5)

Yo mismo, hermanos, cuando vine a vosotros a anunciaros el misterio de Dios, no lo hice con sublime elocuencia o sabiduría, pues nunca entre vosotros me precié de saber cosa alguna, sino a Jesucristo, y este crucificado. También yo me presenté a vosotros débil y temblando de miedo; mi palabra y mi predicación no fue con persuasiva sabiduría humana, sino en la manifestación y el poder del Espíritu, para que vuestra fe no se apoye en la sabiduría de los hombres, sino en el poder de Dios.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 5,13-16)

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Vosotros sois la sal de la tierra. Pero si la sal se vuelve sosa, ¿con qué la salarán? No sirve más que para tirarla fuera y que la pise la gente. Vosotros sois la luz del mundo. No se puede ocultar una ciudad puesta en lo alto de un monte. Tampoco se enciende una lámpara para meterla debajo del clemín, sino para ponerla en el candelero y que alumbre a todos los de casa. Brille así vuestra luz ante los hombres, para que vean vuestras buenas obras y den gloria a vuestro Padre que está en los cielos.»